

VIDENSBASERING AF SOCIALT ARBEJDE

KL

SFi DET NATIONALE
FORSKNINGSCENTER
FOR VELFÆRD

VIDENSBASERING AF SOCIALT ARBEJDE

Evidensbegrebet har fyldt rigtig meget i den offentlige debat på socialområdet, men vi har stadig ikke helt knækket nødden. SFI og KL er derfor optaget af at nuancere evidensdebatten og i fællesskab blive klogere på, hvordan vi skaber en mere vidensbaseret praksis i det sociale arbejde. Vi har her samlet 7 punkter, som er vigtige at have fokus på i forhold til at styrke vidensbaseringen af det sociale arbejde.

En af de væsentligste grunde til, at vi taler om vidensbasering er, at der er et stort behov for at vide, om de indsatser, som vi sætter i værk, virker efter hensigten. Løser indsatsen de problemer, vi havde forventet? Hvilke målgrupper virker den for? Og under hvilke omstændigheder?

I den henseende er det vigtigt, at vidensinstitutionerne hele tiden raffinerer deres metoder til at måle effekten – og til at bidrage med viden om målgruppers behov, og de mekanismer og den organisering, der får indsatser til at virke. Men vidensbasering handler også – og måske meget mere – om, hvordan kommunerne arbejder med at blive klogere på de indsatser, der sættes i værk i det daglige.

Vidensbasering handler om at blive tydelige i forhold til mål og forandringsteorier, at blive dygtige til at dokumentere det vigtigste, og at være i stand til at træffe de rigtige beslutninger på baggrund af dokumentationen.

- **Opstil en forandringsteori:** Det første skridt er at være tydelig om, hvorfor netop den indsats sættes i værk overfor netop den målgruppe. Hvad er målet med indsatsen? Hvem er målgruppen? På hvilken måde forventer vi, at denne indsats vil bidrage til at opnå resultater? Hvilke tegn forventer vi, at der vil være på, at vi er på rette vej?
- **Dokumentér det vigtigste:** Det er vigtigt, at der kun måles på helt centrale områder i forhold til formålet. Det sikrer, at den indhentede viden er relevant og brugbar for medarbejderne. Samtidig skal man gøre sig klart, hvilken type viden der er brug for på de forskellige niveauer. Det kræver systematisk dokumentation på borgerniveau fra frontmedarbejderne, som kan samles og bruges på gruppeniveau til at sammenligne og prioritere indsatser i en organisatorisk sammenhæng.
- **Følg systematisk op:** Det er afgørende at få fulgt op på alle indsatser. Derfor bør der altid være fastsat klare mål for opfølgning. Hvis man ikke vurderer, at man har tilstrækkelig grundlag for handling, så skal man fastsætte et nyt tidspunkt for opfølgning. Når man har tilstrækkelig viden, skal man have modet til at tage konsekvensen – også selv om den ikke er politisk populær. Ved opfølgning skal man bevidst træffe et valg mellem én af følgende tre muligheder: a) Fortsætte, b) Ændre, c) Lukke indsatsen ned. Ved a) eller b) fastsættes samtidig nyt tidspunkt for opfølgning.

At arbejde vidensbaseret kræver nogle særlige kompetencer og en særlig videnskultur.

- **Lad den faglige refleksion være drivende:** Det kræver først og fremmest en systematisk og refleksiv tilgang til arbejdet. Fra topledelse til frontmedarbejder skal den faglige nysgerrighed være drivende. Virker det, jeg gør, som jeg forventer? Det skal være det spørgsmål, hver enkelt medarbejder stiller sig selv.
- **Vær skarp på rollefordelingen:** Vidensbaseret kræver en fokuseret indsats med at inddrage viden i organisationen. Det sker ikke af sig selv. Derfor bør indoptagelse af ny viden indbygges i organisationen, fx via eksplicite roller, hvor centrale medarbejdere får til opgave at omsætte (intern og ekstern) viden, så den kan bruges i organisationen.

- **Stil krav til videnskvalitet:** Der er forskel på kvaliteten af viden. Derfor er det vigtigt at stille krav til kvaliteten af den viden, som din organisation og dine kolleger bygger deres arbejde på. Er undersøgelsesmetoden velegnet til formålet? Er datagrundlaget i orden? Er resultaterne og fortolkningerne rimelige? Kan vi forvente samme resultater i vores lokale kontekst?
- **Opsøg og del viden:** Der er mange, der arbejder med de samme målgrupper og indsatser. Det er nødvendigt, at man drager nytte af andres erfaringer og deler sine egne. Udover at opsøge forskningsmæssig viden, så indebærer vidensbaseret også, at man systematisk opsøger relevant praksisviden. Hvad har andre gjort? Hvilke resultater har de opnået? Hvad kan vi lære af det?

Og så kræver vidensbaseret et løbende samarbejde mellem vidensinstitutioner og kommuner om, hvilken viden der er behov for, og hvordan den viden der er, kommer i spil i hverdagen.

KL

KL
Weidekampsgade 10
2300 København S
Tlf. 3370 3370
kl@kl.dk
www.kl.dk

SFI DET NATIONALE
FORSKNINGSCENTER
FOR VELFÆRD

SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd
Herluf Trolles Gade 11
1052 København K
Tlf. 3348 0800
sfi@sfi.dk
www.sfi.dk

